Grasbergi

SPĒCĪGA ĢIMENE AR SAKNĒM LATVIJĀ

Grasbergu ģimenes vecāku māja atrodas gleznainā Valmieras novadā, Zilūžu ezera krastā. Ar saimniecības īpašniekiem Valtu un Dārtu Grasbergiem vadām sarunu pie kafijas tases un gardā *Grasberga* griljāžas saldējuma.

Jau iepriekš esmu pamanījusi, ka *Grasberga* piena produkti garšas ziņā liekas atšķirīgi no citiem. Te nu arī ir mīklas atmin̄jums. Valts pastāsta, ka tas esot tāpēc, ka tie ir ražoti pēc veco laiku receptēm – izmantojot kvalitatīvas baktēriju kultūras un atstrādātu tehnoloģiju, neizmantojot stabilizatorus, emulgatorus vai ko citu.

Mēs veikalā vai internetveikalā redzam gatavus, glīti iepakotus produktus. Kāds ir stāsts aiz tiem?

Valts iesmejas: "Tagadnes stāstu vai visu garo stāstu, jo tas iestiepjas pat pirmajos Latvijas brīvvalsts laikos?"

Palūdzu garā stāsta īso versiju, jo, zinot Latvijas vēstures līkločus, varētu būt interesanti.

Tad nu Valts ievelk elpu un sāk: "Saimniekošanu šeit aizsāka mans vecvectēvs. Okupācijas laikā viņu kopā ar dēlu, manu vectēvu, izsūtīja uz Sibīriju. No Sibīrijas atgriezās tikai vectēvs. Atguva *Zilūžus* un atsāka saimniekot. Pēc nostāstiem spriežot, skats esot bijis skumjš – pagalms aizaudzis, mājas stāvoklis nolaists, pat mājas ārpusē pie logiem esot bijušas atkritumu kaudzes. Apkārtne tika savākta, sakopta un turēti arī daži lopiņi.

Ap deviņdesmitajiem gadiem saimniekošanā jau bija iesaistījušies mani vecāki, un bijām dzimuši arī mēs – trīs brāļi. Manai mammai un tētim, kuri pēc profesijas ir grāmatvede un galdnieks, nācās pieņemt smagu lēmumu – no atmaksātiem darbiem pilsētā pārnākt pilnībā uz saimniekošanu laukos ar trim maziem bērniem.

Laikam ejot, govju skaits paaugās līdz aptuveni 80.

2008. gadā vecāki jautāja vecākajam dēlam, manam brālim, Jānim, vai viņš vēlas pārņemt un turpināt saimniecības attīstību. Jānis piekrita un saimniecību veiksmīgi vadīja 10 gadus. Piesaistot Eiropas Savienības fondus, tika īstenoti vairāki projekti, kuru laikā uzbūvētas govju kūtis, attīstīta piena produktu pārstrāde.

Aptuveni pirms pieciem gadiem Jāņa dzīvē pilnā mērā ienāca politiskais ceļš. Bija neiespējami savienot nu jau lielas daudznozaru saimniecības darbību ar pilna darba laika pienākumiem valdībā. Jānis saimniecības grožus nodeva manās rokās. Dotajā brīdī kopējais dzīvnieku skaits ir ap 650, no kurām 250 ir slaucamās govis.

Šo senču stāstu var nosaukt par Grasbergu ģimenes sakņu sistēmu Latvijas zemē. Katra paaudze saimniekošanā ienesusi jaunas vēsmas un pieredzi. Šī sentēvu pieredze apvienojumā ar mūsdienu jaunākajiem atklājumiem, ko izmēģinām un ieviešam, ļauj zemnieku saimniecībai *Zilūži* saglabāties cauri laikiem un priecēt pircējus ar *Grasberga* piena produktiem.

Mūsu galvenā vērtība risinot pat strīdīgas situācijas – savstarpējā cieņa, spēja paklusēt un klausīties. Ne tikai klausīties, bet arī sadzirdēt otru. Ģimenē to esam iemācījušies ticības ceļā."

Šeit satieku arī visu pilno ģimeni – tātad visi ceļi tāpat ved uz *Zilūžiem*?

"Jā, katram ģimenē ir sava īpaša loma. Lai gan juridiski esmu *Zilūžu* saimnieks, katrs dod savu artavu saimniecības darbībā. Vecākais brālis Jānis ir kā stabils atbalsts. Ir labi, ja zini, ka ir, kam pajautāt padomu vai palīdzēt izšķirties vienā vai citā jautājumā. Jāņa sieva Kristīne rūpējas par mūsu govju ģenētiku. Mana mamma ir saimniecības galvenā grāmatvede, un tētis savukārt kā universālais kareivis pilda gan sagādnieka, gan traktorista, gan visas citas funkcijas, kas gada laikā nepieciešamas. Jaunākais brālis Andris ar sievu Martu dibinājuši savu uzņēmumu *Grasbergs Veterinārija* ZS un rūpējas par *Zilūžu* govju veselību. Manas sievas balsi, visticamāk, dzirdēsiet, veicot internetveikala www.grasbergs.lv pasūtījumus. Dārta nodarbojas ar *Grasberga* produktu tirdzniecības organizēšanu.

Tā arī visi kopā turamies, un nu jau arī mūsu bērni, kuru kopējais skaits šajā paaudzē strauji tuvojas divcipara skaitlim, aug kopā un mācās lauku gudrības," stāstot par ģimeni, Valts nosmaida. Tieši tajā brīdī Dārta mēģina nedaudz nokušināt mazos rakarus, kuri sadauzījušies un sasmējušies pilnā balsī.

Dārta piemin arī to, ar kādu degsmi Valts apseko laukus. Viņš augstākajā līmenī ir apguvis agronoma profesiju. Agronoms ir tas cilvēks, kurš atpazīst un saredz slimību riskus, pēta meteoroloģiskās prognozes un nosaka katram laukam labāko risinājumu. Dod attiecīgos uzdevumus darbiniekiem, lai nodrošinātu augu un augsnes veselību, tajā pašā laikā arī rūpējoties par apkārtējo vidi.

Vai šī mīlestība un savstarpējā cieņa, ko jūtu sarunā ar jums, ir arī *Grasberga* produktu pievienotā vērtība?

"Ģimenes spēks, kas audzis cauri laikiem, un Latvijas mīlestība noteikti. Bet tas nav viss. Milzu ieguldījums nāk no mūsu zemnieku saimniecības *Zilūži* darbiniekiem. Katram ir savs unikālais pienākums, ko aizvietot ir grūti vai gandrīz neiespējami.

Par pievienoto vērtību varētu saukt arī mūsu gotiņu labklājību. Tām fermā ir nodrošinātas iespējas brīvi pārvietoties, ēst, kad vien vēlas un cik vēlas. Pat katrā grupā ir izliktas speciālas automātiskās masāžas birstes labsajūtai. Labturībā augušu govju piens kopā ar prasmīgiem pārstrādes meistariem un mūsu ģimenes receptēm arī veido *Grasberga* produktu kvalitāti.

Jāpiemin arī mūsdienās aktuālā klimatiskā pēda. Ja pārstrādes cehs un ferma atrodas 400 metru attālumā, tad tiek izslēgts transporta posms, un no tā attiecīgi radies CO_2 piesārņojums. Protams, arī govīm barību uz lauka audzējam saskaņā ar vides un klimata interesēm," Valts ar Dārtu paturpina.

Stereotipi par lauksaimniecību – kā tie ietekmē jūsu darbību un motivāciju?

Par šo jautājumu Valtam nākas padomāt: "Patiesībā Latvijas lauksaimnieki gādā par veselīgu pārtiku visiem latviešiem. Arī tiem, kas izplata sliktos stereotipus bez iedziļināšanās. Būsim reāli – katrā nozarē pagadās kāda "melnā avs", par kuru sanāk kaunēties. Žēl, ja šos atsevišķos piemērus sabiedrība paķer un vispārina uz visu lauksaimniecības nozari. Šodien mēs izstāstījām savas saimniecības un ģimenes stāstu. Lielākai daļai lauksaimnieku, kuri ražo pārtikas produktus vai audzē izejvielas pārtikas produktiem, ir savs stiprais ģimenes stāsts, kura rezultāts ir Latvijā ražots produkts ar pievienoto vērtību. Laukos viens nav darītājs.

Prieks, ka par Latvijas lauksaimniecības nozīmi pārtikas ražošanā šogad runā arī biedrība *Apvienība par ilgtspējīgu lauksaimniecību un lauku vidi*, izmantojot saukli "Izvēlies savējo!". Vairāk var uzzināt www.ilgtspejigi.lv.

Papildus uzņemam arī ekskursijas mūsu saimniecībā, un katram ir iespēja iepazīties ar mūsu laimīgajām govīm, samiļot teliņus un redzēt, kā top mūsu *Grasberga* produkti."

?????????? ● Foto: ??????????